

PODROVEŇSKO

zpravodaj občanského sdružení „Pod Rovněmi“



Těžební prostor v Dolní Olešnici – viz. článek MF Dnes 3. 2. 2004

Český granát a my

Český granát – rubínově červený pyrop (z řeckého slova pyrros = ohnivý) – vznikl v Podkrkonoší po erupcích čediče z velké hloubky. Jeho naleziště u nás však nejsou tak bohatá jako na jižních svazích Českého středohoří, kde vznikl obdobným způsobem. V obou případech tvoří pyrop drobná zrnka (20–30 do 1g), nalézající se ve čtvrtohorních i mladších náplavech. Ví se o nich od poloviny 16. století, od té doby jsou sbírány většinou rýzováním.

V Podkrkonoší jsou **čtyři hlavní oblasti nálezu pyropů**: čistecká, novopacká, jičínská a rovenská.

• **Čistecká** – tj. naše oblast – povodí Čisteckého, Kalenského a Ždírnického potoka. Právě povodí Ždírnického potoka bylo v letech 1964–65 podrobně zkoumáno pracovním týmem z ČVUT, vedeným J. Bauerem. (Vzpomeňte si na tuto informaci, až opět uslyšíte větu – „Vždyť jde jen o průzkum!“).

• **Novopacká** – okolí Nové Paky – např. severovýchodně od nádraží na Horkách, dále Vrchovina, Stará Paka, Ústí, Levínská Olešnice, Ždíreč.

• **Jičínská** – to je nejrozsáhlejší podkrkonošské naleziště, sahá od Bradlecké Lhoty přes Železnici, Soběraz až k Babákům.

• **Rovenská** – Rovensko pod Troskami a jeho okolí.

Podkrkonošské pyropy jsou však drobnější než ty, které se těží u Lovosic.

Pyrop se zpočátku získával sběrem ze šterků či rýzováním, později se těžba prováděla tzv. podmolem – úzkými šachticemi do hloubky až 8 m, případně se šterk kopal povrchově v jámách, což pořád bylo k přírodě šetrnější než to, co je a i nadále bude k vidění v Dolní Olešnici. A louka, která tam byla, tam už pravděpodobně vzhledem k silně propustnému podloží ještě dlouho nebude.

Josef Bajer

Z ČINNOSTI OBČANSKÉHO SDRUŽENÍ POD ROVNĚMI

Z členské schůze

Dne 4.7.2004 se v bývalé škole v Zadní Ždírnici uskutečnila členská schůze občanského sdružení Pod Rovněmi, které se kromě členů občanského sdružení zúčastnilo i 12 hostů. K datu konání členské schůze mělo občanské sdružení 70 členů. V závěru po vystoupení paní starostky obce, podali 4 z přítomných hostů přihlášku za člena sdružení.

Informace o zásadních schválených dokumentech uvedeny dále.

Zpráva o činnosti občanského sdružení Pod Rovněmi za období od 29.11.03 do 4.7.04 (Mgr. Petr Skokan).

Tato zpráva si kladle za cíl seznámit členy občanského sdružení (dále jen OS) a případné další zájemce s činností sdružení v období od ustavující schůze, která se uskutečnila dne 29.11.03.

Již v úvodu je nezbytné zdůraznit, že úkoly a cíle, které si OS před sebe postavilo nejsou rozhodně snadno a rychle řešitelné, nýbrž se jedná spíše o běh na dlouhou trať a úspěšnost dílčích kroků se mnohdy projeví až s odstupem času. Právě s tímto vědomím se výbor OS schází v podstatě pravidelně jednou za čtrnáct dní (v případě potřeby i častěji) a členové výboru se problematice věnují i mimo tyto schůzky, neboť je nezbytné seznamovat se s různými zákony či vyhláškami, vyřizovat korespondenci, účastnit se jednání na úřadech, místních šetření či jiných akcí. A co vše se tedy za těch přibližně sedm měsíců stihlo?

Prosinec 2003: Toto období bylo věnováno dvěma prioritám. Důležitější ve vztahu k občanům byla příprava a realizace prvního čísla zpravodaje, který by měl vycházet i nadále a pod názvem Podroveňsko a nejen informovat o novinkách v životě OS, ale také přinášet zajímavé informace a rady, které s péčí o životní prostředí souvisí. Druhou oblastí, které byla

v předvánočním období věnována péče, bylo zvládnutí administrativy, která je s existencí občanského sdružení spojena. Předvánoční poklid se ovšem nekonal, neboť se objevily informace o připravovaných místních šetřeních, která měla proběhnout v lednu 2004 v obcích Dolní Kalná a Dolní Olešnice a tak bylo nezbytné se na tato jednání důkladně připravit.

Leden 2004: Nový rok začal zostra. Hned 7.ledna se zástupci výboru OS zúčastnili jednání na MŽP a ČIŽP v Hradci Králové, kde jsme kromě informací o probíhajícím řízení vedeném proti rakouské firmě, která tak podivným způsobem provádí „probírkovou těžbu“ v lesích kolem Ždírnice, získali také cenné rady a dobré kontakty na pracovníky obou institucí.

Hned následující den, tedy 8. 1. 2004, se konalo místní šetření v Dolní Kalné, které bylo svoláno v souvislosti se záměrem firmy Granát Turnov provést v lokalitě geologický průzkum za účelem další těžby granátů. Toto jednání proběhlo poměrně hladce, neboť zástupci OS měli připraveny kvalitní argumenty proti těžbě, ale hlavně proto, že zastupitelé Dolní Kalné v čele se starostou se postavili jednoznačně proti záměru firmy. Stejného jednání se stejnou firmou se zástupci OS zúčastnili také o týden později. Tentokrát v Dolní Olešnici. Těžbařská firma byla tentokrát výrazně lépe připravena a představitelé obce neměli na věc nijak zásadní názor; takže toto pro nás spíše neúspěšné jednání nastartovalo sled událostí, které byly řešeny ještě po celý únor 2004.

Únor 2004: Celý měsíc byl ve znamení řešení kauzy Dolní Olešnice. Celá záležitost byla komentována v tisku, takže je asi všeobecně známo, že v obci vznikla silná skupina odpůrců těžby, kteří byli v kontaktu s výborem OS, získávali od členů sdružení rady a informace a zástupci výboru se účastnili vlastně všech jednání, která se v Dolní Olešnici v kauze odehrála. Bohužel verdikt představitelů obce na základě těsné pod-

pory občanů, kteří se vyjádřili v místním hlasování, vyjádřil podporu těžařům, takže o dalším vývoji lze jen usuzovat.

Březen 2004: Pozornost výboru se opět více vrací domů, tedy do dění v Horní Olešnici. Hlavní událostí března je řešení svazu odpadů v obci. Výbor zpracoval připomínky k obci navrhovanému způsobu svazu a předložil řešení, které se nám jevilo nejen spravedlivější k občanům, ale také daleko více motivující k ekologickému třídění odpadu. Přestože tyto připomínky starostka obce obdržela také v písemné podobě, nebyly nijak vzaty v úvahu. Výbor tedy rozhodl, že nadále bude směřovat své úsilí v této oblasti na osvětlu této problematiky. V průběhu března výbor OS dále dopracoval plán činnosti na celý rok 2004 a naznačil nejdůležitější problémy.

Duben 2004: Činnost členů výboru se zaměřila na přípravu textů do dalšího čísla zpravodaje.

Květen 2004: Začíná plánování červencové členské schůze OS, ale především se na scéně objevují nové či staronové skutečnosti. K těm staronovým patří zvýšená aktivita firmy, která provádí těžbu dřeva v lesích okolo Ždírnice a také zvýšená aktivita černého kopáče granátů Šřejmy. Na obě aktivity výbor reagoval sepsáním podnětu na ČIŽP, aby záležitosti byly prošetřeny a řešeny. Na pořad dne se dostává téma nového „Projektu“ známého podnikatele Štýbry, který jakoby chtěl všechny nežádoucí a nechtěné aktivity ukončit a nahradit je ušlechtilým zbudováním naučné stezky. Podezření, že je to vše pouze zastírací manévr, který má vést k získání všech souhlasů k těžbě je však více než silné. Přes veškerou snahu se výboru OS nepodařilo, aby o této skutečnosti byli informováni občané obce a bylo možno k tomu vést širší diskusi. Nebyť účasti zástupců OS na veřejné schůzi zastupitelstva obce dne 31.5., vůbec by se o problematice „granátek“ na schůzích nehovořilo. Obecní úřad se nadále tváří jakoby problém těžby granátek na lokalitě obce neexistoval. V tomto měsí-

ci došlo rovněž k oficiálnímu předání petice zastupitelstvu obce. Starostka obce namísto řešení problémů hledá formální nedostatky a věcný obsah petice nehodlá řešit. Proto celou záležitost odmítnutí petice postupujeme k prošetření.

Červen 2004: Pokračují přípravy členské schůze a činnost OS Pod Rovněmi získává nový impuls v podobě osobní spolupráce s představiteli ekologického sdružení Arnika a Ekologického právního servisu (dále jen EPS). Obojí jsou instituce, které se zabývají problematikou životního prostředí dlouhodobě a poskytují taktické a právní poradenství. Od této spolupráce si výbor slibuje zefektivnění své činnosti a zesílení tlaku na řešení jednotlivých případů zejména v Horní Olešnici.

Zcela na závěr zbývá dodat, že jako červená nit se veškerou činností výboru OS táhne korespondence se starostkou obce. Ta na naše dopisy a veškeré návrhy na spolupráci v řešení problémů v obci neodpovídá, takže jsme se rozhodli rovněž podat stížnost na příslušný odbor krajského úřadu, který má na starosti dodržování zákonnosti ze strany představitelů obcí.

PETICE a záměry obce Horní Olešnice **(Ing. Jaroslav Fingr)**

Na rozdíl od očekávání se k této problematice účastníci členské schůze nedozvěděli nic nového. Místo toho starostka obce předala členské schůzi sedmistránkový dopis, ze kterého přítomným citovala části jeho textu.

Tuto metodu a formu diskuse zásadně odmítáme a nehodláme přistoupit na „válku“ paragrafů a nezapomínáme na to hlavně: **Oprávněné požadavky občanů řešit a neoddalovat jejich řešení na základě formálních nedostatků.**

Naopak vítáme, že bylo konečně zareagováno na náš opakovaný návrh zasednout ke kulatému stolu a řešit tyto naléhavé záležitosti společně.

Výhled další činnosti občanského sdružení Pod Rovněmi na 2. pololetí 2004 (Ing. Jaroslav Fingr)

V souladu se stanovami občanského sdružení a jimi stanovenými základními cíli a s ohledem na nepřijatou pomoc nabízenou obecnímu úřadu v Horní Olešnici a odmítnutí zaslané petice, základní úsilí občanského sdružení v 2. pololetí 2004 bude zaměřeno na:

1) v souvislosti s novelou zákona č. 114/92 Sb. o ochraně přírody a krajiny a změnou podmínek pro účast občanských sdružení ve správních řízeních aktualizovat a zpřesnit obsahově i regionálně působnost občanského sdružení Pod Rovněmi. O tomto vyzkoumět všechny organizace, které byly informovány o založení občanského sdružení a byly jim zaslány Stanovy OS;

2) pokračovat v úsilí v zabránění těžby českých granátů v rámci vymezené územní delimitace občanského sdružení a dle možností občanského sdružení na vyžádání poskytovat pomoc ostatním obcím;

3) pokračovat v úsilí v ochraně přírody a krajiny v lokalitě vymezené územní delimitací občanského sdružení, zejména v ochraně lesních porostů a dodržování pravidel ekologicky šetřného hospodaření firem a domácností;

4) prosazovat širší účast veřejnosti na řízeních týkajících se ochrany životního prostředí.

Z aktuálního dění po členské schůzi OS v měsících červenci a srpnu. (Ing. Jaroslav Fingr)

Ministerstvo životního prostředí (dále jen MŽP) v Hradci Králové dne 28.6.04 vydává **Rozhodnutí** o povolení průzkumné hornické činnosti v lokalitě obce **Dolní Olešnice**. Dne 31.7.04 podává občanské sdružení Pod Rovněmi **Rozklad** proti tomuto rozhodnutí. Stanovisko obce nám není známo.

Zároveň dne 28.7.04 MŽP v Hradci Králové vydává **Rozhodnutí** o povolení průzkumné hornické činnosti v lokalitě obce **Dolní Kalná**. Dne 19.8.04 podává proti tomuto rozhodnutí obecní úřad v Dolní Kalné **Rozklad podpořený peticí**, v níž

občané obce vyjadřují zásadní nesouhlas s prováděním jakýchkoli činností, které by směřovaly ke geologickému průzkumu či těžebním pracím na území obce. K danému dni petici podpořilo celkem 514 občanů starších 18 let. Z toho 393 voličů obce (tj. z počtu voličů zapsaných ve stálém seznamu 77,2 %). Dále 121 sympatizujících občanů (občané žijící v obci, kteří mají trvalý pobyt jinde; cizí st. příslušníci s trvalým pobytem v Dolní Kalné, ale bez volebního práva; vlastníci a uživatelé rekreačních a ostatních domků v obci bez trvalého pobytu v Dolní Kalné; ostatní občané, kterým není lhotežné Rozhodnutí MŽP). **Jaký rozdíl v přístupu zástupců samosprávy v jednotlivých obcích k ochraně přírody a krajiny a obyvatel obce!**

Po vydání Rozhodnutí v lokalitě Dolní Kalná, občanské sdružení Pod Rovněmi spolu s ekologickým sdružením ARNIKA dne 9.8.04 vydává tiskovou zprávu, kterou vzápětí využívá televize NOVA a některé deniky jako např. Královéhradecké noviny, Krkonošské noviny, PRÁVO aj.

Rovněž stojí za zmínku, že celou situaci kolem nebezpečí poškození přírody a krajiny ve jmenovaných podkrkonošských obcích pozorně sleduje i bývalý prezident Václav Havel. Proto v polovině měsíce srpna přijal členy výboru občanského sdružení společně se starostou obce Dolní Kalná a v průběhu diskuse bylo hledáno východisko z hrozícího nebezpečí. Mimo jiné jsme si odnesli i písemné prohlášení pana Havla k celému problému (viz dále).

V průběhu měsíce srpna výbor občanského sdružení rovněž rozesílá osobní dopisy všem signatářům petice s poděkováním za jejich angažovanost a přístup k zachování životního prostředí v našem regionu. K tomu dodáváme:

DÍKY VÁM SE MNOHÉ DAŘÍ ZLEPŠIT...

(Ing Ivo Fišera)

„Musíme především myslet na rozvoj obce, na ty, co přijdou po nás. Chceme, aby mladí v obci rádi bydleli a ne aby odtud začali utíkat kvůli rámsu a nepo-

řádku. Museli bychom se stydět před našimi dětmi, kdybychom sem pustili firmu k těžbě. Víme, že by to bylo na desetiletí a potom ještě ty následky... „tento volný přepis z rozhovoru se starostou z Dolní Kalné plně vystihuje i stanovisko našeho sdružení. Velká škoda, že podobný názor nemá vedení naší obce. Vlastně ani nevíme jaký má, neboť se ještě se tímto problémem nezabývalo. Bylo by vše jednodušší.

Díky patří Vám všem, kteří jste podpořili svým podpisem petici v září 2003 (podpisy připojila podstatná část občanů obce i mnoho dalších – celkem více než 300). To je pro nás velkou posilou ve všem co je třeba zajišťovat.

Průzkumné práce nejspíše nebudou provedeny v celém plánovaném rozsahu; kromě provedených vrtů se dále nepokračuje. Firma zřejmě změnila strategii. Na obec zaslala jakýsi podnikatelský projekt – vytvoření naučné stezky, ovšem s podmínkou otevření těžby. Je jisté, že je to snaha dojít ke stejnému cíli jinou líbivou cestou. Požádali jsme starostku obce o předání kopie tohoto dopisu a projednání této záležitosti v zastupitelstvu. Trpělivě čekáme, zatím marně. Naším včasným jednáním na ministerstvu ŽP byly dvěma dopisy zásadně zpřísněny a omezeny podmínky průzkumu, takže bezprostřední nebezpečí je zažehnáno.

Nyní na základě odborné expertízy je zvažována možnost využít procesních i jiných nedostatků v již vydaném rozhodnutí o průzkumu a učinit potřebné právní kroky.

Kravin Orenburg – je vhodné znovu zdůraznit, že není naším cílem poškodit firmu Agropodnik Humburky, neboť považujeme za dobré, že po zániku družstva v naší obci někdo dále hospodaří. Musíme ocenit zodpovědný přístup a zlepšení podmínek v rámci možností. Hnůj i močůvka jsou vyváženy. Je víc než pravděpodobné, že se připravuje zásadní koncepční řešení vedoucí k přemístění tohoto nevyhovujícího provozu.

Prověření oprávněnosti probírkové těžby lesa – v této věci máme s vedením obce stejný cíl. Podařilo se alespoň zajistit, že odvozem dřeva není poškozována místní komunikace. Proběhlo několik kontrol i z České inspekce ŽP i správní řízení ze strany inspekce. Probíhají další právní kroky, byla zaslána i stížnost na Ministerstvo ŽP, které zahájilo šetření v té věci... Proběhla jednání a kontroly na místě samém. V těžbě je sice pokračováno, dá se však předpokládat, že na základě prováděných kroků bude situace vyřešena v souladu se zákonem. Sdružení podniká kroky, aby obec přijala nabídku k jednání v té věci u kulatého stolu.

Aktivita nad „Orenbugem“, které připomínají těžební činnost – tato skutečnost byla sdělena písemně starostce obce na jednání zastupitelstva již 15. 9. 2003! Vzhledem k tomu, že od té doby nebyla zjednána náprava, byla záležitost postoupena MŽP.

Stanovisko obce k průzkumu a k hrozící následné těžbě ze strany vedení naší obce je bohužel stále stejné – souhlasné a stručné: BEZ PŘÍPOMÍNEK. **Od 23. dubna 2003, kdy toto stanovisko nezodpovědně vydala na prvním jednání starostka obce se nic nezměnilo.** Nepomohla ani mnohá osobní jednání, ani dopisy, ani vznesené návrhy na jednání zastupitelstva.

Vedení obce neuznalo za vhodné tuto záležitost zařadit na program svého jednání ani na základě přání občanů v textu petice. Obec místo, aby požadavky projednala a na ně věcně reagovala, se k projevu vůle podstatné části občanů chová provokativně a hloupě. Obci tím škodí, protože právě stanovisko obce je v těchto řízeních velmi důležité. Nestačí říci jen názor; důležité je co je projednáno zastupitelstvem a zapsáno do usnesení !!!

Odborná i právní podpora ekologického sdružení ARNIKA a EPS – protože pracujeme v našem sdružení všichni v různých profesích, je tato odborná pomoc pro nás velkou oporou a kromě podpo-

PODROVEŇSKO

zpravodaj občanského sdružení „Pod Rovněmi“

ry Vaší hlavní zárukou budoucího úspěchu našeho snažení. Všechny zásadní kroky činíme v rámci dlouhodobé strategie a s odbornou pomocí naléhavé záležitosti společně.

Tisk, rozhlas a ostatní media. O postup řešení požadavků občanů i aktivity, které jsou předmětem našich oprávněných obav se zajímá několik seriозních zpravodajů z Českého rozhlasu, Krkonošských novin, MF–Dnes i jiní. I to jistě pomůže k rychlejšímu hledání správných řešení.

Občanské sdružení Pod Rovněmi má

již více než 70 členů a to i z okolních obcí. Postupně se hlásí noví členové. Škoda, že snaha o věcná jednání s vedením naší obce vyznívá naprázdno. Proto jsme museli přistoupit k zaslání našich požadavků obci písemně, vše bez odpovědi. Snad se zabývá i na lepší časy.

Co říci na závěr?

Díky. Jenom díky Vaší podpoře se nám daří „tlačit společně tu káru správným směrem“. Chce se nám věřit, že jsme již mnohem dál a mnohem blíže cíli.

Těší nás, že již nechráníme naše území sami. V Dolní Kalné podepsalo petici během několika dnů více než 77% občanů obce a víc jak 100 dalších příznivců. Je pro nás důležitá i podpora bývalého prezidenta Václava Havla. Probíhají další jednání. Chce se nám věřit, že jsme již mnohem dál a mnohem blíže cíli.

Je zřejmé, že se zde střetávají dva zásadně odlišné zájmy: Komerční zájem firem vytěžit zdejší bohatství – 90% jim zůstává, a zájem nás místních obyvatel, kteří zde žijeme. Je pravdou, že stát je vlastní-

kem nerostného bohatství, které se zde nachází, ale existuje zde ještě větší bohatství.

Tím jsou vedle vzácné přírody především lidé, kteří zde žijí. Tento veliký potenciál je potřeba rozvíjet vytvářením vhodných podmínek pro život a přitom nedopustit dlouhodobou devastaci našeho území. Je jisté, že dnes názor obyvatel a místních obecních úřadů má zásadní význam v rozhodování o budoucnosti území. Budme si toho vědomi.

Nikdo jiný neubrání naše území proti zájmům firem, než mi sami. A ještě to nebude snadné.



Svá práva, když budeme i nadále ve většině jednotní, bezesporu uhájíme. Musíme být však trpěliví, vytrvalí a zejména s v o r n í. Mějme na paměti pověst o třech prutech Svatoplukových...

NĚKOLIK VĚT K NĚKOLIKA VĚTÁM z dopisu paní starostky

Marcely Linkové občanskému sdružení Pod Rovněmi.

Paní starostka Marcela Linková odpověděla jedním sedmistránkovým dopisem na všechny naše dopisy, které jí výbor občanského sdružení zaslal v průběhu uplynulých sedmi měsíců (zákonná lhůta na odpověď je 30 dní).

Str.1 – „...Všechny připomínky byly řešeny na veřejných zasedání zastupitelů obce, kde jste byli i Vy přítomni“...

Na zasedáních, kde jsem byl přítomen, byly konkrétní dotazy členů občanského sdružení zodpovězeny: „Toto není na pořadu jednání!“ atp.

Str.2 – „...Co se týče kauzy lesa, velmi NEHORÁZNĚ si přivlastňujete řešení problému“...

V minulých letech jsem se já i moje žena několikrát dotazovali paní starostky, jestli by se s tím nedalo něco dělat (a nebyli jsme sami).

Odpověď zněla: „Nedalo“.

– „...Je to opravdu více jak 50% voličů?“... Poté, co paní starostka 47 „chybných“ podpisů svévolně vyřadila, přiznávám, že není. Co znamená „chybný podpis“, nevím však dodnes.

Str.3 – „...Nechci upírat občanskému sdružení zásluhu. Určitě má. To jistě pocítí už téměř každý na vlastní kůži“...

Tady s paní starostkou naprosto souhlasím, někteří členové sdružení to pocítili zcela jistě.

– „...Petici obdržel obecní úřad v Horní Olešnici...; já jsem petici přijala...“

Občanské sdružení obdrželo od paní starostky dopis, kde je výslovně napsáno: VĚC: ODMÍTNUTÍ PETICE. Ostatně na téže straně poslední odstavec začíná slovy: „Odmítnutím petice ...“. Dále následují stránky paragrafů.

Str.7 – „...Na závěr bych chtěla podotknout, že občanské sdružení Pod Rovněmi jako řádně založenou organizaci respektuji a ve věci činnosti fy Wasag s.r.o. jsem se pokusila i přes opakovaně urážení a obviňování od některých osob navázat spolupráci“...

Tak tady je nutno být konkrétní. Kdo, kdy a jak jménem

občanského sdružení opakovaně uráží a obviňuje paní starostku. V opačném případě by se slušela omluva.

– „...“Nejen já, ale i všichni zastupitelé chceme ... podporovat aktivity ze stran občanů, zaměřené...“

K životu v obci patří i zájem občanů o to, v jakém prostředí budou žít. Přes 80% stálých obyvatel v dotčené části obce – Ždírnici to svým podpisem petice dali jasně najevo.

– „...“Nesouhlasím však s argumentem, že občanské sdružení vzniklo díky mým nepřijatelným aktivitám v obci“...“

Poté, kdy během loňského měsíce srpna a září nebylo možné najít společnou vůli problém okolo RNDr. Štýbra řešit, byli jsme nuceni založit petiční výbor a následně občanské sdružení.

Pro lidi neznalé, může obsáhlý dopis paní starostky (k vidění na úřední desce) působit dojmem, že občanské sdružení je spolek nespokojenců, kteří nic jiného neumí a kteří obci více škodí, než jsou ku prospěchu. Přesto jistě poselství dopis nese: bude-li občan něco potřebovat od úřadu, který byl zřízen kvůli němu a pro něj, nestačí jen pokorně stát ve dveřích a poníženež žmoulat čepici, ale pro jistotu si vzít s sebou právníka, aby zkontroloval a potvrdil, že jsou správně očíslovány strany, vhodné řádkování a předepsané okraje. Protože je to však záležitost finančně nákladná, ti šikovnější už zvolna volí levnější řešení ...

Z dopisu také vyplývá, že pro paní starostku z celé petice byly nejpodstatnější podpisy. K základnímu bodu – cauza Štýbr – ani slovo!

Zato nám paní starostka sděluje: „Proč stavba Orenburgu stojí na nevyhovujícím místě, já odpovědět neumím“. Prohlašuji, že ani písemně ani ústně z naší strany nikdy takový dotaz položen nebyl!

A na závěr malou poznámku:

Byl jsem, jako rodák z Dolní Kalné, pověřen výborem občanského sdružení jednat s tamním obecním úřadem. A věřte, nevěřte byl jsem přijat a jsem i nadále přijímán s ochotou, vstřícností a porozuměním.

ROZHOVOR SE STAROSTOU DOLNÍ KALNÉ JOSEFEM KLIMENTOU

Pane starosto, jaký je přístup obecního zastupitelstva v Dolní Kalné k žádosti družstva Granát o geologický průzkum na území obce?

V tomto případě je obecní zastupitelstvo zcela jednotné a naše odpověď je zamítavá. Víme, že jakmile je sem pustíme, už je odtud nedostaneme. Ostatně ve Ždírnici začínáte mít podobnou zkušenost. 40 let tady byla stavební uzávěra kvůli plánované přehradě a teď by tady měla být znovu? Musíme myslet především na rozvoj obce, na ty, co přijdou po nás. To bych se musel stydět za ty roky, kdy jsem pro obec dělal, protože pustit je sem, to by bylo na desetiletí. A pak ještě ty následky, ta rekultivace... Léta jezdím přes Dolní Olešnici do Trutnova, tam pod silnicí byla přece normální zelená louka a podívejte, co tam je teď! To je mrtvá zem, nic tam neroste...

Zmínil jste rozvoj obce, dá se skutečně pozorovat, že obec ožívá a hlavně mládne?

Od roku 1990 si tu mladí lidé staví nové rodinné domky, mělo by jich být celkem 16, hodně domků změnilo vzhled, ve vsi má sídlo prosperující závod TAKATA... Ve školce je kolem 30 dětí, bylo období, kdy jich tam bylo mnohem míň. Teď ještě potřebujeme doplnit stav dětí ve škole dalšími žáky, rušit ji ani snižovat počet tříd a ročníků nechceme, to raději budeme platit mikrobus, který sem žáky přiveze a zase odveze. Dále jsou tu trvale aktivní hasiči, o fotbalovém oddíle ani nemluvě, u nás kopou i mrňata, tyhle aktivity jsou naší chloubou. Ožívá znovu činnost Sokola, který drží jednak sportovní život ve vsi, ale pořádá také řadu nej-různějších akcí, směřujících k navrácení tradic, což je fajn. Trochu zaskřípala spolupráce s katolickou církví, mám na mysli především prodej fary, o kterém jsme ani nevěděli a mohli jsme se přece o tom alespoň poradit. Jsem rád, že vesnice žije a rozvíjí se.

Ještě poznámku k té bytové výstavbě. V okamžiku, kdy by se tu začalo kopat, dojde nutně k poklesu cen nemovitostí. A teď si vezměte, že většina lidí bude to, co si pracně zbudovala, splácet dlouhé roky a hodnota jejich domu bude přesto nižší.

Ne, my chceme, aby sem mladí lidé šli rádi bydlet a ne aby odsud začali zase utíkat jinam kvůli rámusu a nepořádku. To období musí být už definitivně za námi.

A jaká je situace s žádostí Granátu teď?

Rozhodnutí o přerušení řízení z 29. 4. 2004 Ministerstvo živ. prostředí na žádost družstva Granát napadá a vytýká referátu živ. prostředí ve Vrchlabí, že je přerušil, neboť prý nebyly dodrženy právně platné podmínky. Takže čekáme, jak to dopadne a pak budeme znovu jednat, protože naše stanovisko je stále zamítavé. Na tomto místě musím poděkovat vašemu sdružení za váš postoj k této věci, za vypracované posudky a rozhodně máme v úmyslu s vámi úžeji spolupracovat např. při tvorbě vašeho zpravodaje, který se mi moc líbí. Mohlo by tam totiž být i drobné zpravodajství z obou našich obcí Kalné a Ždírnice, ostatně jmenuje se to Podroveňsko a máme k sobě blízko. Určitě se na tom rádi budeme podílet.

A otázka nakonec. V kauze Dolní Olešnice dvě strany jednání, tj. družstvo Granát a obecní úřad v argumentaci o jisté výhodnosti setrvání firmy v obci vyzdvihovali i skutečnost, že obec má posypový materiál zdarma. Pro srovnání – kolik platí obecní úřad v Dolní Kalné za posyp veřejných komunikací v obci?

Máme na to najatou firmu, která to kompletně obstará a platíme kolem 6.000,- Kč ročně za posypovou drť.

(3. 6. 2004)

DOLNÍ OLEŠNICE V ROCE 2004

Příběh tří vesnic v Podkrkonoší, jednoho potoka, kolem něhož se nalézají ložiska českých granátů a lídí kolem.

Hlavně lídí kolem se týká problém těžby českých granátů. V Dolní Olešnici mají s těžbou zkušenosti už dvanáct let. Tehdy obecní zastupitelstvo, snad z nedostatku zkušeností nebo vidiny zdánlivě snadného příjmu peněz do obce, povolilo těžební společnosti TRL s.r.o. těžební činnost. Později tato firma prodala těžební práva firmě DUV Granát Turnov. Zisk pro obec byl průměrně 120 – 150. 000,- Kč/rok. To je neuvěřitelně málo. Tehdejší starosta V. Horák, který podepsal povolení těžby, zemřel. Tři tehdejší zastupitelé, kteří dříve podporovali těžbu, jsou nyní zásadně proti jejímu rozšíření na další části obce a aktivně vystupují proti rozhodnutí povolení geologického průzkumu.

Obecní zastupitelstvo se změnilo, čas pokročil. Firma již téměř vytěžila ložisko Vestřev v Dolní Olešnici a potřebuje se porozhlédnout po dalších lokalitách těžby, jinak by musela ukončit činnost. Jde jí tedy o vše. V listopadu 2003 podává žádost o povolení geologického průzkumu vyhledávání ložisek českých granátů v obci Dolní Kalná. Zde však neuspěla. Obecní zastupitelstvo vyslovilo zásadní nesouhlas a průzkumné ložisko, které zabíralo oblast celé vesnice, zamítlo. To byl velký neúspěch pro firmu, a proto dále postupuje velmi chytře.

V Dolní Olešnici nabídne zastupitelstvu pomoc při realizaci sportoviště a vodní plochy v lokalitě povrchového dolu Vestřev. Stačí to pouze ústně, protože neexistují smlouvy, neexistuje projekt. Existuje pouze urbanistický plán, starý několik let, na jehož realizaci nebyla ze strany obce udělána ani čárka. Možná se domnívat, že jde o lacinou pomoc bez záruk, bez odpovědnosti. Obecní zastupitelstvo však na vějíčku skočilo a dokonce ji propagovalo jako argument pro povolení geologického průzkumu, ale to předbíháme.

Obecní zastupitelstvo Dolní Olešnice svolává 13.

ledna 2004 schůzi zastupitelstva obce, kde je jedním z bodů seznámení s dalším záměrem firmy Granát Turnov a seznámení s průzkumným územím. Přišlo asi 30 lidí. Starostka R. Cermanová hned na začátku zdůraznila požadavek nezasahování veřejnosti do jednání. RNDr. Morisek hovoří asi hodinu o odborných parametrech geologického průzkumu a těžby. Zdůrazňuje stále dokola, že průzkum a těžba spolu nesouvisí, což není pravda. Vedení obce nemá žádnou otázku, žádnou připomínku, je jí asi vše jasné. Veřejnost by se ptala, ale striktně se dodržuje podmínka dvou otázek od jednoho tazatele. Schůze končí odročením rozhodnutí obecního zastupitelstva.

15. ledna 2004 se koná správní řízení MŽP. Obecní zastupitelstvo požádá o odklad rozhodnutí do 10. února 2004.

Do hry vstupuje Občanské sdružení Pod Rovněmi a aktivní občané obce. Nejsou spokojeni s dosavadním vyjádřením stanoviskem obce. Chtějí, aby obecní zastupitelstvo lépe, konkrétněji a odpovědně informovalo obyvatelstvo obce. Obecní zastupitelstvo nakonec souhlasí s anketou a veřejnou besedou. Aktivisté z řad občanů se chtějí účastnit na anketě, na informování chalupářů, písemně informování občanů, nabízí finanční pomoc při organizaci ankety. Obecní zastupitelstvo v čele se starostkou a zástupcem starostky M. Kalenským aktivitu občanů nevíta. Anketní obálka má obsahovat vyjádření firmy Granát Turnov, vyjádření obecního zastupitelstva a vyjádření účastníka správního řízení OS Pod Rovněmi.

Pravidla ankety jsou během přípravy měněna. Nejdříve nesmějí občané vložit svůj příspěvek do anketní obálky, pouze jako součást vyjádření OS Pod Rovněmi. Problém je s informováním chalupářů, kterým obecní zastupitelstvo chce dodat obálky na místní adresy, nikoliv je informovat v místě trvalého bydliště. Obálka měla obsahovat anketní lístky podle počtu voličů v rodině, nakonec jeden anketní lístek obsahovala obálka pouze pro chalupáře a anketní lístky pro občany obce byly

k dispozici pouze na obecním úřadu. Došlo i k nedorozumění, když aktivisté nabídli oslovení chalupářů na vlastní náklady a obdrželi od obce anketní obálky a anketní lístky. Přiložili do obálky i vlastní oslovení a byli nařčeni ze zneužití úřední obálky. Obálka však žádné znaky úřední obálky neměla.

Snad by ani nestálo za to tyto šarvátky popisovat, kdyby napadení aktivních občanů nebylo hlavním a jediným bodem úvodního projevu starostky na veřejné debatě, konané 30. ledna 2004. Přišlo asi 50 lidí.

Na veřejné debatě byla nastolena řada otázek, týkajících se průzkumu i souvislosti s těžbou českých granátů. Názory občanů se značně lišily od absolutního souhlasu s průzkumem a následnou těžbou, až po zcela jasně vyjádřený nesouhlas s geologickým průzkumem a doložením důkazů proti.

Obecní zastupitelstvo dodržovalo svoji proklamovanou neutralitu tím, že nepodal žádné informace z vlastního šetření a posouzení problému, nechtělo se vyjadřovat k žádnému dotazu, který vyžadoval vyslovení stanoviska a schovávalo se za právo anonymity hlasování. Občané tedy od zastupitelstva obdrželi pouze leták v anketní obálce, který obsahoval výčet příspěvků firmy Granát od dětských besidek, příspěvku na střechu pohostinství a posypového materiálu na silnice, až po zmíněnou fiktivní pomoc realizace vodní plochy a sportoviště. Co však v letáku chybělo, byla stejně podrobná informace o hospodaření s celkovou finanční částkou 1 351 000,- Kč od firmy Granát za 10 let. Obecní zastupitelstvo nebylo schopno vysvětlit hospodaření s těmito penězi ani na veřejné debatě. Vzniká dojem, že byly tyto peníze takzvaně rozměněny v drobných. Rozhodně nebyl podán důkaz, že byly využity na jakýkoliv ekologický projekt.

Dne 9. února 2004 byla otevřena anketní urna za přítomnosti aktivních občanů Dolní Olešnice. Počet odevzdaných lístků 138. Předem byly vyloučeny anketní lístky poštou („chalupáři“ v počtu 9), protože nebyly vhozeny do anketní urny v předepsané obálce předepsaným způsobem. Proti nepřijetí těchto anketních lístků byl vznesen písemný protest.

Výsledek ankety byl:

ANO geologickému průzkumu – 74 hlasů

NE geologickému průzkumu – 57 hlasů

Neplatné lístky v počtu – 7.

Starostka byla dotázána, zda bude při vypracování stanoviska vycházet pouze z těsného poměru hlasování. Byli jsme ujštěni, že bude vycházet pouze z výsledku hlasování. Stanovisko pro MŽP vypracovala a podepsala starostka po poradě se zastupiteli obce. Veřejné zasedání obecního úřadu v této věci nebylo konáno.

Stanovení průzkumného území v Dolní Olešnici bylo přerušeno ze strany MŽP, do doby, kdy bude dodáno vyjádření ref. životního prostředí Trutnov ohledně zásahu do krajinného rázu a k průzkumu z důvodu zásahu do významného krajinného prvku. Nakonec MŽP průzkum svým rozhodnutím ze dne 28. 6. 2004 povolilo, aniž by vyčkalo vyjádření k zásahu do významného krajinného prvku.

Co říci na závěr:

Obecní zastupitelstvo projevilo příklad pouze byrokratického zastupitelstva a ne zastupitelstva obyvatel obce. Zcela jasná je snaha o pohodlný zisk peněz. Nápadná je lhostejnost k ochraně práv a zájmu obyvatel obce a svalování odpovědnosti na poloinformované občany. Obecní zastupitelstvo, místo aby hledalo odpovědné řešení situace a přiměřeně obezřetně nakládalo se svěřenými právy, se schovává za anonymitu ankety. Přitom ve svém vyjádření zcela pomíjí téměř polovinu hlasujících občanů proti geologickému průzkumu. Nelze pominout fakt, že obecní zastupitelstvo svým celkovým postojem během jednání spíše firmu protěžovalo, než aby bralo zřetel na pádné argumenty proti geologickému průzkumu. Nebo že by v tom bylo něco jiného?

Občané Dolní Olešnice budou muset ujit ještě dlouhou cestu, než se naučí uvědomovat si svá práva, bránit je, kontrolovat a usměrňovat činnost volených zastupitelů a než se naučí chránit krajinu, která je jejich domovem.

DOČASNÁ PERSPEKTIVA DOLNÍ OLEŠNICE (výběr z tisku)

Počátkem letošního roku na přání některých občanů Dolní Olešnice se pozornost našeho občanského sdružení soustředila na další plánované aktivity družstva Granát v Dolní Olešnici. Požádali jsme při této příležitosti o spolupráci i krajovery tisk – Krkonošské noviny a MF Dnes.

Pro ty, kteří neměli možnost si zmíněné články v novinách přečíst, jsem připravil výběr toho nejzajímavějšího (a občas se nezdržel komentáře):

Krkonošské noviny 15. 1. 2004

Článek popisuje veřejnou schůzi obecního zastupitelstva v Dolní Olešnici, zaznamenává názory pro i proti; nejzajímavější mi přišlo následující:

- Zástupci společnosti podrobně popsali jednotlivé kroky vedoucí k těžbě. Přesto, že několikrát zdůrazňovali, že průzkumné práce ještě k dolování nevedou, většina přítomných byla opačného názoru. To nakonec potvrdil i přednášející těžební společnosti. „**I když vlastník pozemku nesouhlasí s průzkumem, přesto bude jeho parcela zahrnuta do výpočtu zásob. A i když se to nedělá, může být v následujících krocích vynucen vstup na pozemek ze zákona**“ řekl bezelstně zástupce firmy Granát.

MF Dnes 3. 2. 2004

Poměrně rozsáhlý článek informuje o přípravě ankety.

- „Těžít se tu vůbec nemusí. Těžba a průzkum spolu prakticky nesouvisí.“ říká Jiří Morysek, kterého si firma najala, aby pro ni geologický průzkum provedl.
- Opačný a zdá se, že i pravděpodobnější názor má starosta Dolní Kalné Josef Klimenta: „Pochybují, že by si firma Granát nechala dělat průzkum, kdyby později nechtěla těžít. Už jsme jednou zažili útek části obyvatel, když se tu před 40 lety uvažovalo o přehradě a nechceme, aby se to opakovalo.“
- A nakonec to nejlepší – názor dobrovolného strážce KRNAPu !/! Miloše Hamplá: „Když se granáty vytěží, bude aspoň klid od černých těžařů, kteří bez povolení a kontroly hloubí díry do dna Kalenského potoka. Černé těžby dělají v obci mnohem větší škody než družstvo Granát, které nerosty dobývá šetrně a profesionálně.“

A je to! Nechci a nebudu posuzovat výši škody mezi dírou v potoce a mnohaletou devastací části obce, nemám na to patřičné vzdělání, jistě moje chyba. Ale pár otázek se nabízí:

Bude se těžít i potok? Pokud ne, bude přesto klid od černých těžařů? Pokud ne – znamená to, že proti černým těžařům není obrana? Pokud ano, proč se proti nim nepostupuje?

Na námitku, že jsou těžko zjištělní, odpovídám: černá těžba se neděje v noci, při měsíčku, ale ve dne, aby na granátky bylo vidět. Takže bude-li někdo hrabat v potoce, buď pytláč (trestně) nebo těží (trestně).

Poznámku na konec: přiznávám, že jsem zkusil udělat díru do Ždírnického potoka – nepovedlo se – proud vody mi to okamžitě zahrnul pískem. (Na tomto místě jsem byl přáteli upozorněn, že si to představuji jako ve filmu Zlaté opojení, kdy Charlie Chaplin vyrazil na Klondike s lopatou a pávní. Dnešní černí těžaři používají rovnou bagr; v oblasti Haklova mlýna se prý tímto způsobem těží už od března 2003).

MF Dnes 11. 2. 2004

Krátce informuje o výsledku ankety k chystanému průzkumu; názor odpůrců geologického průzkumu napříč obydlími obcí se zdá být pochopitelný, ale ti, kteří s průzkumem souhlasí, by snad měli uvést proč. (netýká se oněch dvou zaměstnanců družstva Granát a jejich rodin).

MF Dnes 12. 2. 2004

Deník ještě jednou podrobně informuje o výsledku ankety i o jednomyslném souhlasu obecního zastupitelstva s průzkumem.

- K tomu zástupce družstva Granát VI. Prouza: „Souhlas obce je pro nás klíčový. Kdybychom jej nedostali, naše šance na povolení průzkumu by se blížily nule

a na nějaké plány do budoucna bychom mohli zapomenout.“

• A dodává: „Odpůrci průzkumu si neuvědomují, že činnost těžařů je pouze DOČASNÁ!“

A tady si opět neodpustím poznámku. Patřím ke generaci, která slovo „dočasný“ spojovala se souslovím „na věčné časy“! Je to 10 nebo 25 nebo 50 let? Jestli je to poslední číslovka, tak pro většinu obyvatel Dolní Olešnice je to do konce života!

Nedávno jsem navštívil Třebenice, Podsedice a okolí a na dotaz, jak dlouho tam družstvo Granát těží, mi starší občan u Podsedic odpověděl: „Ty jsou tady odjakživa, 50 roků určitě. Tenkrát si zkrátka obec nasadila veš do kožichu“ řekl mi na rozloučenou onen dobromyslný vesničan. A i tam jsou nepochybně dočasně – dodávám.

Krkonošské noviny 14. 2. 2004

A na závěr věnovaly Krkonošské noviny kauze Dolní Olešnice celou stránku, kde je otištěno vyjádření družstva Granát, obecního zastupitelstva, našeho sdružení a nakonec rozhovor s místostarostou Miroslavem Kalenským, který slibuje: „Uděláme všechno proto, abychom obec nepředali v horším stavu, než jsme ji převzali“ (má vůbec obec nějaký plán rozvoje?) a dále „Nepřistoupíme na těžbu, ze které bude obec odměňována za stejných podmínek, jako v případě Nových Zámků. Pokud budeme v době těžby v zastupitelstvu, budeme požadovat vyrovnání za kubík odhrabané zeminy a ne kilo vytěžených granátů.“ (s těžbou se už zřejmě počítá) a aby v závěru zapochyboval: „Takže jistotu, že bychom mohli ovlivnit těžbu v náš prospěch, zatím nemáme.“

Za zmínku také stojí: „I kdyby ze strany obce bylo konečné stanovisko k průzkumu záporné, Ministerstvo životního prostředí ho stejně může povolit.“

Jakže to řekl VI. Prouze z družstva Granát? „Souhlas obce je pro nás klíčový. Kdybychom jej nedostali, naše šance na povolení průzkumu by se blížily nule a na nějaké plány do

budoucna bychom mohli zapomenout.“ (Plánem do budoucna jistě nebude geologický průzkum.)

A nakonec – z prohlášení zastupitelstva: „Jsme si však vědomi, že případná těžba by DOČASNĚ zasáhla do rázu krajiny a dále by pravděpodobně negativně ovlivnila život obyvatel, bydlících v blízkosti těžebních lokalit.“

Slůvko **dočasně** zkrátka nabírá na oblibě a je stejně jasné a zřetelné jako „může“ (následovat těžba), ale nemusí. Stačí si vybrat...

ANOTACE:

V příštím čísle Zpravodaje uvedeme článek o dalším kroku v kauze „granátky“, který bude následovat po ukončení průzkumných prací.

NAPSALI NÁM:

paní Jaroslava Strážnická – „Vážení, dostal se mi do rukou Váš Zpravodaj Podroveňsko a chtěla bych Vás touto cestou podpořit ve vašem úsilí o záchranu zmíněné lokality. S geologickým průzkumem a následnou těžbou nesouhlasím“.

pan Vítězslav Kodym – „Dobrý den. O Vánocích se mi dostal do rukou Váš bulletin. Děláte skvělou práci, i když stojíte proti hodně rozjetému stroji. I když v H.Olešnici nebydlím trvale, docela rád bych se k Vaší petici připojil, popřípadě Vám nějak pomohli“.

ČTĚTE:

Občanské sdružení Pod Rovněmi má v Zadní Ždírnice a v Horní Olešnici svou vývěsní skříňku, ve které občané najdou aktuální informace.

PODROVEŇSKO

vydává **občanské sdružení Pod Rovněmi** se sídlem: Horní Olešnice, část Ždírnice čp. 44, 543 71 Hostinné, tel.: 724 180 513, IČ: 266 44 045, www.sweb.cz/podrovneni, e-mail: podrovneni@seznam.cz, redakční uzávěrka: 15. 8. 04, redakční rada: J. Bajer, RNDr. A. Klaudivsová, Mgr. P. Skokan, grafické zpracování: P. Finger